

UCHWAŁA NR XIII/136/2016

RADY POWIATU CHOJNICKIEGO z dnia 28 stycznia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Chojnickim na lata 2016 – 2022

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. - Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 ze zm.), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. – Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.) oraz art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. - Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721 ze zm.)

Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Chojnickim na lata 2016 – 2022, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Chojnicach oraz zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

**PRZEWODNICZĄCY RADY
/-/ mgr inż. Robert Skórczewski**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz w zakresie przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Chojnickim na lata 2016 – 2022 jest niezbędnym dokumentem kształtowania polityki powiatu, zmierzającej do pełnego włączenia osób niepełnosprawnych we wszystkie dziedziny życia społecznego.

Załącznik
do uchwały nr XIII/136/2016
Rady Powiatu Chojnickiego
z dnia 28 stycznia 2016 r.

POWIAT CHOJNICKI

**PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE CHOJNICKIM
NA LATA 2016-2022**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. REKOMENDACJE DLA PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE CHOJNICKIM.....	4
3. DIAGNOZA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POWIECIE CHOJNICKIM.....	4
4. CELE SZCZEGÓŁOWE I KIRUNKI DZIAŁAŃ.....	8
5. REALIZATORZY PROGRAMU.....	12
6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	12
7. MONITORING.....	14

1. WPROWADZENIE

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie chojnickim na lata 2016-2022 został opracowany zgodnie z art. 35 a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w brzmieniu: „do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.”

Formułując cele i kierunki działań wobec osób niepełnosprawnych uwzględniono propozycje złożone przez jednostki organizacyjne powiatu chojnickiego oraz przeprowadzono konsultacje z jednostkami i organizacjami m. in.

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach
- 3) Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Chojnicach
- 4) Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach
- 5) Centrum Integracji Społecznej w Chojnicach
- 6) Stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie chojnickim na lata 2016-2022 określa kierunki polityki społecznej powiatu chojnickiego wobec osób niepełnosprawnych. Celem programu jest zminimalizowanie skutków niepełnosprawności, umożliwienie zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia oraz zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym poprzez wyrównywanie ich szans w korzystaniu z praw i obowiązków jakie przysługują wszystkim obywatelom.

Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkujących powiat chojnicki.

2. REKOMENDACJE DLA PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE CHOJNICKIM

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie chojnickim na lata 2016-2022 wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

- Rządowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Integracji ze społeczeństwem z dnia 5 października 1993 roku,
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1997 roku,
- Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych ratyfikowaną 6 grudnia 2012 roku,
- Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych województwa pomorskiego na lata 2014-2020.

3. DIAGNOZA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POWIECIE CHOJNICKIM

Powiat chojnicki liczy **96.239** mieszkańców z czego 47.502 to mężczyźni a 48.737 to kobiety. Położony jest w południowej części województwa pomorskiego.

W skład powiatu wchodzi następujące gminy:

Gmina Miejska Chojnice

Gmina Chojnice

Gmina Brusy

Gmina Czersk

Gmina Konarzyny

Dokładne określenie skali występowania zjawiska niepełnosprawności i liczby osób niepełnosprawnych nie jest możliwe ze względu na brak pełnych danych, ich wielokrotne powielanie i rozproszenie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego uzyskanych na podstawie przeprowadzonego w 2011 r. Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i mieszkań liczba osób niepełnosprawnych w województwie pomorskim wynosiła 284.499, co stanowiło 12,5 % ogółu ludności. Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie chojnickim wg danych GUS wynosiła 13.783 co stanowiło 14,32% ogółu ludności powiatu. Obecnie szacuje się że

12-14% wśród mieszkańców powiatu stanowią osoby niepełnosprawne. Dokładne określenie tej liczby nie jest możliwe ze względu na brak pełnych danych ich wielokrotne powielanie i rozproszenie.

W powiecie chojnickim wydawaniem orzeczeń zajmuje się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Biorąc pod uwagę dane uzyskane z powiatowego zespołu w Chojnicach, liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w przeciągu ostatnich trzech lat obrazuje poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014
Liczba wydanych orzeczeń zaliczających do stopnia niepełnosprawności	2363	2188	2019
- w tym kobiety	1274	1073	1013
- w tym mężczyźni	1089	1115	1006
Liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	932	750	592
Liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	960	1024	987
Liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	471	414	440

Liczba osób orzekanych poniżej 16-go roku życia według danych uzyskanych z powiatowego zespołu w latach 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014
Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	555	530	525

Na terenie powiatu działają następujące instytucje wsparcia dla osób niepełnosprawnych:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnicach,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czersku,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konarzynach,
- Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Chojnicach ,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Czersku .
- Dom Dziennego Pobytu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Centrum Integracji Społecznej w Chojnicach
- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn,
- organizacje pozarządowych działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Problemem osób niepełnosprawnych są trudności w uczestniczeniu w życiu społecznym, zawodowym, kulturalnym, a przede wszystkim edukacyjnym. Osoby niepełnosprawne są zdecydowanie gorzej wykształcone, co wynika z barier architektonicznych w szkołach, barier w komunikowaniu się z resztą środowiska, problemów związanych z dojazdem do miejsca kształcenia, wyposażeniem w sprzęt rehabilitacyjny oraz pomoce dydaktyczne, a przede wszystkim z barier psychologicznych.

Efektom takiej sytuacji jest izolacja osób niepełnosprawnych. Izolacja, która jest zarazem problemem społecznym i psychologicznym. Ludzie niepełnosprawni są marginalizowani, a w ich świadomości wytwarza się norma społecznego wykluczenia.

Największa liczba osób niepełnosprawnych to osoby, które urodziły się z wrodzoną niepełnosprawnością. Pozostałe osoby stały się niepełnosprawne w trakcie swojego życia. Najczęściej spotykanym rodzajem niepełnosprawności jest upośledzenie umysłowe, potem osoby ze schorzeniami kończyn dolnych oraz osoby słabo widzące.

Osoby niepełnosprawne odczuwają brak zainteresowania nimi w społeczeństwie. Najczęściej z wyjątkiem najbliższej rodziny, kontaktują się z nimi pracownicy służby zdrowia, dalej pracownicy ośrodków pomocy społecznej i dalsza rodzina. Tylko nieliczna grupa ma regularne kontakty sąsiedzkie i przyjacielskie oraz niewielki odsetek osób niepełnosprawnych należy do organizacji, stowarzyszeń i fundacji działających na ich rzecz. Większość osób niepełnosprawnych spędza czas wolny biernie, rzadko korzysta z życia kulturalnego i sportowego.

Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno – zawodową i miejsce

zamieszkania. Sytuacja taka to z jednej strony efekt wydatków na leczenie, rehabilitację i różnego typu świadczenia będące udziałem rodzin, w których żyją osoby z ograniczoną przez chorobę sprawnością, z drugiej zaś skutek ograniczenia aktywności zawodowej i możliwości zarobkowych innych członków rodziny zobowiązanych do świadczeń opiekuńczych.

Dotknięcie jednego z członków rodziny niepełnosprawnością stanowi dla rodziny sytuację kryzysową. Wymaga to odpowiedniego systemu stwarzającego dla osoby niepełnosprawnej i jej rodziny możliwość skorzystania z efektywnego systemu wsparcia.

Niezwykle ważną kwestią jest dążenie do stworzenia standardów opieki dla osób niepełnosprawnych, już od wieku niemowlęcego aż do późnej starości, zbliżonych do obowiązujących w krajach Unii Europejskiej.

Niepełnosprawność uderza najbardziej w finansową i emocjonalną stronę rodziny. Rodzina w takiej sytuacji wymaga zwłaszcza nieinstytucjonalnych form pomocy, maksymalnie zindywidualizowanych i dostosowanych do jej potrzeb. Wzmocnienia wymaga sama rodzina, bo ona zapewnia najpełniej i w sposób ciągły możliwość poznawania uczucia miłości, zaspokajania potrzeb, wolności, religijności. To rodzina, niezależnie od charakteru dokonujących się zmian w życiu społecznym, z natury broni godności oraz podmiotowości prawnej swych członków.

W zetknięciu z niepełnosprawnością jednego ze swych członków, w rodzinie musi dokonać się ogromny proces, którego zasadniczym elementem jest osobista przemiana każdej z pozostałych osób. Szczególnie trudna sytuacja narasta w rodzinie wychowującej nieletnie dziecko.

Niepełnosprawni spotykają się również z problemami psychologicznymi i społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz brakiem zrozumienia ze strony ludzi zdrowych.

Dużym problemem dla osób niepełnosprawnych są bariery architektoniczne występujące zarówno w miejscu zamieszkania, jak i w budynkach użyteczności publicznej, na ulicach miasta czy w komunikacji miejskiej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają niepełnosprawnym uczestnictwo w normalnym życiu.

Problemy niepełnosprawnej części społeczeństwa wiążą się także w dużej mierze z ograniczonymi możliwościami oprotezowania i zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i samoobsługę oraz kosztowną i trudno dostępną rehabilitację.

Ze względu na wysokie koszty rehabilitacji, brak dostępu do sprzętu kompensującego utratę funkcji organizmu, chorzy niepełnosprawni zmuszeni są do pozostania w domu bez możliwości usprawniania się. Prowadzi to w konsekwencji do pogorszenia stanu zdrowia, izolacji społecznej, osamotnienia i bezradności życiowej.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem ogólnym Programu Działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie chojnickim na lata 2016-2022 jest tworzenie warunków do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Cele szczegółowe to:

1. Poprawa funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych,
2. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji,
3. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
4. Podniesienie poziomu usług edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
5. Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
6. Podniesienie świadomości społecznej z zakresu praw osób niepełnosprawnych,
7. Zwiększenie współpracy powiatu chojnickiego z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Kierunki działań

Cel 1 Poprawa funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się
2. Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, w szczególności:
 - a) likwidację barier transportowych
 - b) likwidację barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym
 - c) likwidację barier w poruszaniu się

- d) pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
 - e) pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym
3. Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej , w szczególności:
- a) likwidację barier w zakładach opieki zdrowotnej, urzędach i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania
 - b) tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych
 - c) likwidację barier transportowych (zakup samochodów i mikrobusów przystosowanych do przewozu osób na wózkach inwalidzkich)
 - d) pozyskiwanie dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Cel 2 Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych
2. Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Cel 3 Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych wspierających aktywność osób niepełnosprawnych
2. Finansowanie kosztów uczestnictwa mieszkańców powiatu chojnickiego w Warsztatach Terapii Zajęciowej
3. Realizację projektów mających na celu podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób niepełnosprawnych oraz ich integrację ze środowiskiem.

Cel 4 Podniesienie poziomu usług edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Wdrażanie nowych metod diagnozy, terapii, a także rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych
2. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin
3. Szkolenie kadry placówek oświatowych w zakresie wspomaganie rozwoju uczniów niepełnosprawnych
4. Zapewnienie młodzieży niepełnosprawnej jej opiekunom dostępu do informacji zakresie możliwości zdobywania wykształcenia
5. Prowadzenie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
6. Wspomaganie wychowawczej edukacyjnej funkcji rodziny dziecka niepełnosprawnego
7. Prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, rodziców i nauczycieli

Cel 5 Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy
2. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych
3. Objęcie osób niepełnosprawnych usługami rynku pracy:
 - pośrednictwem pracy
 - poradnictwem zawodowym
 - organizacją szkoleń.
4. Aktywizację osób niepełnosprawnych w ramach instrumentów rynku pracy poprzez m.in.:
 - prace interwencyjne,
 - roboty publiczne,
 - programy stażowe,

- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
 - bony zatrudnieniowe,
 - bony na zasiedlenie,
 - dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia,
 - refundację kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.
5. Aktywizację zawodową osób poszukujących pracy ze środków Funduszu Pracy (FP) oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).
 6. Integracja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana przez Centrum Integracji Społecznej w Chojnicach

Cel 6 Podniesienie świadomości społecznej z zakresu praw osób niepełnosprawnych

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Dostosowanie stron internetowych jednostek organizacyjnych powiatu do potrzeb osób niepełnosprawnych
2. Poradnictwo z zakresu praw przysługujących osobom niepełnosprawnym
3. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu w zakresie praw osób niepełnosprawnych.
4. Działania informacyjno-edukacyjne sprzyjające postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałające dyskryminacji i stygmatyzacji osób niepełnosprawnych (seminaria, konferencje, kampanie, opracowywanie materiałów informacyjno-edukacyjnych)
5. Dofinansowanie usług tłumacza migowego.

Cel 7 Zwiększenie współpracy powiatu chojnickiego z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące działania:

1. Utworzenie bazy organizacji pozarządowych działających w powiecie chojnickim na rzecz osób niepełnosprawnych

2. Zlecenie Fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych
3. Współpracę z organizacjami pozarządowymi w opracowaniu i realizowaniu programów na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

5. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie chojnickim na lata 2016-2022 będą jednostki organizacyjne powiatu oraz organizacje pozarządowe, w tym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach
- Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Chojnicach
- Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach
- Centrum Integracji Społecznej w Chojnicach
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania działań określonych w programie będą środki finansowe pochodzące:

- z budżetu powiatu chojnickiego,
- z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- z Funduszu Pracy,
- z innych programów i grantów.

Nr celu i działania	Źródła finansowania
Cel 1	
Działanie 1 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Działanie 2 Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych	Środki PFRON w ramach programu celowego Aktywny samorząd

Działanie 3 Przystąpienie powiatu do programów celowych PFRON mających na celu wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej	Środki PFRON w ramach programu celowego Program wyrównywania różnic między regionami
Cel 2	
Działanie 1 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Działanie 2 Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Cel 3	
Działanie 1 Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych wspierających aktywność osób niepełnosprawnych	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Działanie 2 Finansowanie kosztów uczestnictwa mieszkańców powiatu chojnickiego w Warsztatach Terapii Zajęciowej	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Działanie 3 Realizację projektów mających na celu podnoszenie kompetencji społecznych i zawodowych osób niepełnosprawnych oraz ich integrację ze środowiskiem.	Środki EFS pozyskane w ramach konkursów
Cel 4	
Działanie 1 Wdrażanie nowych metod diagnozy, terapii, a także rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 2 Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 3 Szkolenie kadry placówek oświatowych w zakresie wspomagania rozwoju uczniów niepełnosprawnych	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 4 Zapewnienie młodzieży niepełnosprawnej jej opiekunom dostępu do informacji zakresie możliwości zdobywania wykształcenia	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 5 Prowadzenie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 6 Wspomaganie wychowawczej edukacyjnej funkcji rodziny dziecka niepełnosprawnego	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Działanie 7 Prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, rodziców i nauczycieli	Realizacja w ramach zadań statutowych PPP
Cel 5	
Działanie 1 Promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy	Fundusz Pracy (FP)- algorytm
Działanie 2 Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych	Fundusz Pracy (FP)- algorytm Fundusz Pracy- rezerwa Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Fundusz Pracy- rezerwa Marszałka województwa pomorskiego- programy regionalne EFS- POWER oraz RPO
Działanie 3 Objęcie osób niepełnosprawnych usługami rynku pracy	Fundusz Pracy (FP)- algorytm Fundusz Pracy- rezerwa Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Fundusz Pracy- rezerwa Marszałka województwa pomorskiego- programy regionalne EFS- POWER oraz RPO

Działanie 4 Aktywizacja osób niepełnosprawnych w ramach wybranych instrumentów rynku pracy	Fundusz Pracy (FP)- algorytm Fundusz Pracy- rezerwa Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Fundusz Pracy- rezerwa Marszałka województwa pomorskiego- programy regionalne EFS- POWER oraz RPO
Działanie 5 Aktywizacja zawodowa osób poszukujących pracy	Fundusz Pracy (FP) PFRON
Działanie 6 Integracja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana przez Centrum Integracji Społecznej w Chojnicach	Fundusz Pracy RPO - EFS Środki własne jednostki Środki gmin powiatu chojnickiego
Cel 6	
Działanie 1 Dostosowanie stron internetowych jednostek organizacyjnych powiatu do potrzeb osób niepełnosprawnych	Środki własne jednostek powiatowych
Działanie 2 Poradnictwo z zakresu praw przysługujących osobom niepełnosprawnym	Realizacja w ramach zadań statutowych PCPR, PPP, PUP
Działanie 3 Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu w zakresie praw osób niepełnosprawnych	Środki własne jednostek powiatowych, środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, środki zewnętrzne pozyskane w ramach konkursów i grantów
Działanie 4 Działania informacyjno edukacyjne sprzyjające postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałające dyskryminacji i stygmatyzacji osób niepełnosprawnych	Środki zewnętrzne pozyskiwane we współpracy z organizacjami pozarządowymi
Działanie 5 Dofinansowanie usług tłumacza migowego.	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Cel 7	
Działanie 1 Utworzenie bazy organizacji pozarządowych działających w powiecie chojnickim na rzecz osób niepełnosprawnych	Realizacja w ramach zadań statutowych PCPR
Działanie 2 Zlecenie Fundacjom i organizacjom pozarządowym zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Środki PFRON dla powiatu zgodnie z algorytmem
Działanie 3 Współpracę z organizacjami pozarządowymi w opracowaniu i realizowaniu programów na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Realizacja w ramach zadań statutowych PCPR

7. MONITORING

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu informacji na temat zrealizowanych działań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.